

**Σεμινάριο μεικτής μάθησης για την ταχύρρυθμη κατάρτιση εκπαιδευτικών στο
Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης Moodle,
από τη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας**

Εισήγηση των:

Άννας Κρασσά, Βασιλική Μολέ, Χρυσούλα Παπάζογλου

Περίληψη

Τα τελευταία χρόνια ο ρόλος των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών έχει αλλάξει σημαντικά, καθώς ο μεγάλος όγκος των πληροφοριών και η αναπόφευκτη είσοδος των ΤΠΕ σε αυτές, έχει διαφοροποιήσει τόσο τον τρόπο με τον οποίο οι βιβλιοθήκες λειτουργούν, όσο και τον τρόπο με τον οποίο οι χρήστες τις αντιμετωπίζουν. Η σχετικά γρήγορη εμφάνιση αυτού του νέου περιβάλλοντος στον ακαδημαϊκό κόσμο έθεσε μια σημαντική πρόκληση στη βιβλιοθήκη από την άποψη της αναθεώρησης του παραδοσιακού της ρόλου. Η βιβλιοθήκη έχει αναπτύξει και έχει προσδιορίσει εκ νέου τις υπηρεσίες της, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι αυτές οι υπηρεσίες ολοκληρώνουν και υποστηρίζουν τη σύγχρονη εκπαίδευση, αλλά και νέου τύπου εκπαιδευτικές διαδικασίες, όπως η εξ αποστάσεως ηλεκτρονική εκπαίδευση.

Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας έχει αναπτύξει την Υπηρεσία Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, «Τηλεμάθεια» (<http://telemathea.uom.gr>). Η υπηρεσία βασίζεται στην πλατφόρμα Moodle και μέχρι στιγμής μέσω αυτής έχουν διεξαχθεί επιτυχώς αρκετά εξ αποστάσεως ηλεκτρονικά μαθήματα που σχεδιάστηκαν και διεξήχθησαν με τη συνεργασία καθηγητών του Πανεπιστημίου. Το Moodle είναι ένα πολύ ευέλικτο, αρθρωτό λογισμικό, το οποίο ενδείκνυται και για μεικτή μάθηση και συχνά χρησιμοποιείται ως υποστηρικτικό της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Για το λόγο αυτό η Ομάδα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης, θέλοντας να προωθήσει τη χρήση του Συστήματος Διαχείρισης Μάθησης στην εκπαιδευτική διαδικασία, οργάνωσε και διεξήγαγε σεμινάριο με αντικείμενο τη χρήση της πλατφόρμας. Το σεμινάριο

αυτό είχε τίτλο «Σεμινάριο Moodle: προσεγγίζοντας το ρόλο του εκπαιδευτή» και υλοποιήθηκε 2 με 11 Σεπτεμβρίου 2008, στο Πειραματικό Σχολείο (Γυμνάσιο και Λύκειο) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Στόχος του ήταν η εξοικείωση των εκπαιδευτικών με την πλατφόρμα.

Απώτερος σκοπός μας ήταν να ωθήσουμε τους εκπαιδευτικούς στο να υιοθετήσουν τη χρήση της Τηλεμάθειας και να την ενσωματώσουν στην εκπαιδευτική διαδικασία καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς. Από την πλευρά του Πανεπιστημίου, η Ομάδα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης της Βιβλιοθήκης δεσμεύτηκε να παρέχει σε αυτούς την τεχνική και συμβουλευτική υποστήριξη σε ό,τι αφορά τη χρήση του λογισμικού, τουλάχιστον μέχρι το τέλος του Δεκέμβρη 2008. Έτσι, το σεμινάριο αυτό πρόκειται να ολοκληρωθεί σε δύο φάσεις. Η πρώτη περιλαμβάνει τις εισηγήσεις και την εξάσκηση στο εργαστήριο του σχολείου που έγιναν ομαδικά και η δεύτερη την προσωπική επικοινωνία όσων επιθυμήσουν να φτιάξουν το δικό τους μάθημα με την Ομάδα Τηλεκπαίδευσης. Σε αυτή την εισήγηση πρόκειται να παρουσιαστεί η πρώτη φάση του σεμιναρίου και τα πρώτα αποτελέσματά του. Ας σημειωθεί ότι η εξ αποστάσεως υποστήριξη και των δύο φάσεων του σεμιναρίου από την Ομάδα Τηλεκπαίδευσης θεωρείται αυτονόητη και για τις δύο φάσεις.

Περιγραφή σεμιναρίου

Όπως προαναφέρθηκε το σεμινάριο αυτό έλαβε χώρα το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, περίοδος κατά την οποία ενώ οι εκπαιδευτικοί βρίσκονται στις θέσεις τους, τα μαθήματα δεν έχουν αρχίσει. Το σεμινάριο διεξαγόταν καθημερινά 12.00 με 2.30 το μεσημέρι στο εργαστήριο πληροφορικής του Λυκείου και θεωρήθηκε ως η πλέον κατάλληλη εποχή για την υλοποίησή του. Στο μάθημα εγγράφηκαν συνολικά 11 καθηγητές διαφόρων ειδικοτήτων (10 εκ των οποίων είναι γυναίκες) και σταθερά το παρακολούθησαν οι 8 (όλες γυναίκες).

Για τις ανάγκες του σεμιναρίου δημιουργήθηκαν 2 νέα μαθήματα, το μάθημα «Σεμινάριο» και το μάθημα «Σεμινάριο Τεστ». Στο πρώτο υπήρχε καταγεγραμμένο το πρόγραμμα της ημέρας, πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τα όσα στοιχεία μελετούσαμε και προαιρετικές εργασίες. Στο μάθημα αυτό οι συμμετέχουσες είχαν δικαιώματα μαθητή.

Telemathea
Telemathea
Telemathea
Telemathea

Thu 11th Sep, 2008
Έχετε εισέλθει ως Κρασσή Άννα : Μαθήτης (Επιστροφή στον κανονικό μου ρόλο)

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΑΣΥΓΧΡΟΝΗΣ
ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Telemathea > Σεμινάριο
Επιστροφή στον κανονικό μου ρόλο

Όνομα

Συμμετέχοντες

Δραστηριότητες

- Γλωσσάρι
- Διαδικτικές Ενότητες
- Εργασίες
- Κοιτίς
- Ομάδες συζητήσεων
- Πηγές πληροφοριών

Αναζήτηση σε Ομάδες Συζητήσεων

Go

Σύνθετη αναζήτηση ?

Διαχείριση

- Βαθμολογία
- Προφίλ

Τα μαθήματά μου

- Impress - Δημιουργία

Θεματικές ενότητες

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ MOODLE
προσεγγίζοντας το ρόλο του εκπαιδευτή

Ελάτε να τα πούμε...

- Αντιστοιχίες αγγλικών - ελληνικών όρων
- Προγραμμα σεμιναρίου

Πηγές & Δραστηριότητες

Γλωσσάρι

Με τη χρήση της Δραστηριότητας αυτής μπορείτε να δημιουργήσετε και να διατηρήσετε έναν κατάλογο ορισμών, όπως ένα Λεξικό. Το κάθε μάθημα μπορεί να έχει ένα βασικό και πολλά δευτερεύοντα Λεξικά.

Στο Λεξικό μπορούν να συνησφύρον και οι σπουδαστές καταχωρώντας εγγραφές στα δευτερεύοντα Λεξικά, τις οποίες μπορούν να επεξεργαστούν ή να διαγράψουν. Τις εγγραφές αυτές ο εκπαιδευτής μπορεί να τις επεξεργαστεί, να τις διαγράψει ή να τις μεταφέρει στο βασικό Λεξικό.

Είναι εφικτό να δημιουργηθούν αυτόματα σύνδεσμοι σε αυτούς τους ορισμούς μέσα από τα μαθήματα. Αυτό σημαίνει ότι κάθε φορά που μια λέξη του Λεξικού εμφανίζεται σε κάποιο σημείο του μαθήματος, αυτόματα θα μετατρέπεται σε σύνδεσμο που θα οδηγεί στην επεξεργασία του όρου στο Λεξικό.

Add your own favorite quotes!

More quotes...

Ημερολόγιο

◀ Σεπτέμβριος 2008 ▶

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Events Key

- Global
- Course
- Group
- User

Μηνύματα

Δεν υπάρχουν νέα μηνύματα Μηνύματα...

Συνδεδεμένοι Χρήστες

(τα τελευταία 5 λεπτά)

- Κρασσή Άννα

1 Δημιουργία μαθήματος

Την πρώτη μέρα του σεμιναρίου θα δούμε πώς δημιουργείται ένα μάθημα, ποιες είναι οι βασικές του ρυθμίσεις, πώς ορίζονται οι ρόλοι, πώς οργανώνονται τα αρχεία του μαθήματος, πώς επεξεργάζαστε το προφίλ μας καθώς και τα εργαλεία του επεξεργαστή κειμένου.

- 1η μέρα - Θεωρητικό μέρος
- 1η μέρα - Πρακτικό μέρος

Πρόσθετο υλικό

- HTML Επεξεργαστής κειμένου
- Moodle.org
- Moodle documentation
- E-learning.sch

Εργασίες

- Getting started for teachers
- Μαθήματα γενικά για το moodle

2 Μπλοκ

Τη δεύτερη μέρα του σεμιναρίου θα γίνει παρουσίαση των μπλοκ που μπορεί να περιλαμβάνει ένα μάθημα moodle και πώς λειτουργούν μερικά από αυτά.

- 2η μέρα - Θεωρητικό μέρος
- 2η μέρα - Πρακτικό μέρος

Πρόσθετο υλικό

- Ιστολόγιο - επικέτες ιστολογίου
- Ημερολόγιο
- Μηνύματα
- RSS feed - moodle docs

Εικόνα 1: Μάθημα Σεμινάριο

Το δεύτερο μάθημα, Σεμινάριο Τεστ δημιουργήθηκε επιτόπου την πρώτη ημέρα από την εκπαιδευτριά και στο μάθημα αυτό δόθηκαν δικαιώματα εκπαιδευτή σε όλους τους συμμετέχοντες. Το μάθημα αυτό είχε θεματική μορφή και δημιουργήθηκαν τόσες θεματικές ενότητες όσες και οι συμμετέχοντες στο σεμινάριο. Από τη δεύτερη ημέρα και για όλη τη διάρκεια του σεμιναρίου κάθε καθηγήτρια εργαζόταν στη δική της θεματική ενότητα.

The screenshot shows the Telemathea website interface. At the top, there is a header with the Telemathea logo and the date 'Thu 11th Sep 2008'. Below the header, there is a navigation bar with 'Telemathea > Σεμινάριο Τεστ' and a search bar. The main content area is divided into several sections:

- Διαχείριση:** A sidebar menu with options like 'Επεξεργασία', 'Ρυθμίσεις', 'Assign roles', 'Βασικοί Ομάδες', 'Αντίγραφο ασφαλείας', 'Επικοινωνία', 'Εισαγωγή', 'Επανεκκίνηση', 'Αναφορές', 'Ερωτήσεις', 'Αρχεία', 'Σεμινάριο Τεστ - ακύρωση της εγγραφής μου', and 'Προφίλ'.
- Θεματικές ενότητες:** A central section titled 'ANNA ΚΡΑΣΣΑ' with a list of topics: 'Ομάδα συζητήσεων - ειδήσεων', 'Η ενότητα για τα τριαντάφυλλα είναι στα αγγλικά.', 'Κάντε κλικ εδώ!', 'Τριαντάφυλλα', 'Εθνικός κήπος', 'All-America', 'Τραγούδι "De Colores"', 'Τα τριαντάφυλλα', 'Είδη τριαντάφυλλων', 'Lesson', 'Κουίζ για τα τριαντάφυλλα', 'Τα τριαντάφυλλα στην Ελλάδα', 'Το forum για τα τριαντάφυλλα', 'Κουτσομπολιό...', 'Αγαπημένο τριαντάφυλλο', and 'Σχόλια για τη θεματική ενότητα τριαντάφυλλα'.
- Συνδεδεμένοι Χρήστες:** A section showing 'Κρασσά Άννα' with a profile picture.
- Μηνύματα:** A section with the message 'Δεν υπάρχουν νέα μηνύματα Μηνύματα...'
- Όνομα:** A section with 'Συμμετέχοντες'.

The screenshot shows the Telemathea website interface for a course by 'ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΔΟΥ'. The main content area is divided into several sections:

- Σοφία Παπουτσίδου:** A section with a book cover 'ENGLISH COTTAGE GARDENING FOR AMERICAN GARDENERS'.
- Ελένη Λίλιουμ:** A section with a picture of a white lily.
- Μασιώρη Άννα:** A section with a picture of yellow and white flowers.
- Άξι μιάτου Θωμάση:** A section with a picture of pink flowers.
- 1 ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΔΟΥ:** A section with a book cover 'ENGLISH COTTAGE GARDENING FOR AMERICAN GARDENERS' and a list of topics: 'Τραγούδι De Colores', 'Ιστορία του Εθνικού Κήπου', 'Ονόματα εμπλεκόμενων με τον σχεδιασμό του Κήπου', 'Πρόσθετα στοιχεία για τον Κήπο του Ζαπτείου', 'Κουίζ για τον κήπο του Ζαπτείου', 'Εργασία για τον Εθνικό κήπο', 'Προσωπικές εμπειρίες', 'Προτεινόμενες διαδρομές', 'Αγαπημένη βόλτα', and 'Ανάπλαση Ζαπτείου'.
- 2 ΕΛΕΝΗ ΧΕΙΜΑΡΙΟΥ:** A section with a picture of pink flowers and the text 'Χρήσιμες πληροφορίες για τα λίκιουμ'.
- Τα μαθήματά μου:** A sidebar menu with options like 'Δραστηριότητες', 'Books', 'Chats', 'Γλωσσάρι', 'Διαδικτικές Ενότητες', 'Επιλογές', 'Εργασίες', 'Έρευνες', 'Κουίζ', 'Ομάδες συζητήσεων', and 'Πηγές πληροφοριών'.
- Άννα Κρασσά:** A section with a picture of red roses.
- ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΣΙΦΑ:** A section with a picture of white daffodils.

Κάντε κλικ εδώ

- λίκουμ
- ιστοσελίδα για λίκουμ
- τραγούδι de colotes
- Ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τα λίκουμ
- Είδη λίκουμ
- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΛΙΚΟΥΜ
- Κουίζ για λίκουμ
- εργασία για τα λίκουμ
- Για τα λίκουμ 2 μη αναγνωσμένες δημοσιεύσεις
- Για τα είδη των λίκουμ
- ? ποια λίκουμ σας αρέσουν
- Ποια άλλα είδη λίκουμ υπάρχουν

Μαργαρίτα

Μενού Blog

Προσθήκη καταχώρησης
 Προβολή των δικών μου καταχωρήσεων
 Προτιμήσεις Blog
 Προβολή καταχωρήσεων μεθήματος
 Προβολή καταχωρήσεων του ιστοτόπου

Ημερολόγιο

Σεπτέμβριος 2008

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Events Key

- Global
- Course
- Group
- User

3

ΘΩΜΑΗ ΑΞΙΜΙΩΤΟΥ

Αγγλικοί κήποι

Κάντε κλικ εδώ

- λουλούδια
- αγγλικοί κήποι

αγγλικοί κήποι

ΣΥΝΤΟΜΟ ΚΟΥΙΖ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΚΗΠΩΝ

- Εργασία για τους λόγους δημιουργίας κήπων
- Εργασία για τη δημιουργία κήπων 1 μη αναγνωσμένη δημοσίευση
- αγγλικοί κήποι
- ? Επιλογή δραστηριοτήτων για την εργασία με τους κήπους
- Σχόλια για τη θεματική ενότητα αγγλικοί κήποι

4

ΜΑΤΣΙΩΡΗ ANNA

Νάρκισσος

Η ενότητα για το νάρκισσο είναι εισαγωγική

Κάντε κλικ εδώ

- n arkissus_genus
- Η ιστοσελίδα είναι στα Αγγλικά
- Τραγούδι De colotes
- Νάρκισσος και Ψυχολογία
- Είδη νάρκισσου
- Το φυτό νάρκισσος
- Κουίζ για το νάρκισσο
- Εργασία για το νάρκισσο
- Νάρκισσος 1 μη αναγνωσμένη δημοσίευση
- Νάρκισσος
- ? Είδη νάρκισσου
- Σχόλια για τη θεματική ενότητα: "Νάρκισσος"

Εικόνα:2 Μάθημα Σεμινάριο - Τεστ

Το πρόγραμμα του σεμιναρίου που ακολουθήθηκε φαίνεται επιγραμματικά στον πίνακα που ακολουθεί.

Μέρα 1η: Δημιουργία μαθήματος	1. Δημιουργία λογαριασμού στην Τηλεμάθεια 2. Δημιουργία μαθήματος Σεμινάριο Τεστ - ρυθμίσεις μαθήματος 3. Επεξήγηση και ανάθεση ρόλων στο Σεμινάριο Τεστ 4. Προφίλ συμμετεχόντων 5. HTML Επεξεργαστής κειμένου στο moodle (επεξήγηση όλων των εργαλείων του)
Μέρα 2η: Μπλοκ	1. Παρουσίαση του Μπλοκ Διαχείριση (αναλυτικά οι ρυθμίσεις, οι κλίμακες, τα αρχεία και οι ρόλοι, επιγραμματικά τα υπόλοιπα) 2. Παρουσίαση του Μπλοκ Μηνύματα (αναλυτικά) 3. Παρουσίαση του Μπλοκ Ημερολόγιο (αναλυτικά) 4. Σύντομη παρουσίαση όλων των υπόλοιπων μπλοκ
Μέρα 3η: Πηγές & Δραστηριότητες I	1. Προσθήκη Ετικέτας (Insert a label) 2. Προσθήκη Σύνθεση Ιστοσελίδας (Compose a web page) 3. Προσθήκη Σύνδεση με μια ιστοσελίδα (Link to a file or a web site) 4. Προσθήκη και επεξεργασία HTML block ○ μετακίνηση πηγών – δραστηριοτήτων – μπλοκ ○ εισαγωγή εικόνας από τον HTML editor ○ εισαγωγή συνδέσμου από τον HTML editor
Μέρα 4η: Πηγές & Δραστηριότητες II	1. Προσθήκη Σύνδεση με ένα αρχείο (Link to a file or a web site) – φόρτωση αρχείου ήχου .mp3 2. Προσθήκη και επεξεργασία Βιβλίου (Book) 3. Προσθήκη και επεξεργασία Γλωσσarium (Glossary) 4. Εισαγωγή στη δραστηριότητα Διδακτική ενότητα (Lesson)
Μέρα 5η: Πηγές & Δραστηριότητες III	1. Προσθήκη και επεξεργασία Διδακτικής ενότητας (Lesson)
Μέρα 6η: Πηγές & Δραστηριότητες IV	1. Προσθήκη και επεξεργασία Κουίζ (Quiz) ○ βάση ερωτήσεων - question bank ○ δημιουργία κατηγοριών ○ δημιουργία ερωτήσεων διαφόρων τύπων 2. Προσθήκη και επεξεργασία Εργασίας (Assignment)

	○ φόρτωση ενός αρχείου ○ φόρτωση πολλαπλών αρχείων ○ online εργασία ○ offline εργασία
Μέρα 7η: Πηγές & Δραστηριότητες V	1. Προσθήκη και επεξεργασία Ομάδες συζήτησης 2. Προσθήκη και επεξεργασία Δωματίου συζήτησης (Chat) 3. Προσθήκη και επεξεργασία Επιλογής (Choice) 4. Προσθήκη και επεξεργασία Έρευνας (Survey) 5. Αφαίρεση δικαιωμάτων εκπαιδευτή και εργασία ως μαθητές στο μάθημα Σεμινάριο Τεστ
Μέρα 8η: Βαθμοί	1. Αξιολόγηση εργασιών 2. Οργάνωση - διαχείριση βαθμολογίου

Στη συνέχεια θα δούμε αναλυτικά το πώς διεξάχθηκε το σεμινάριο μέρα προς μέρα.

1η Ημέρα

Σε μία πλατφόρμα moodle είναι δυνατόν να υπάρχουν πάρα πολλά μαθήματα. Τα μαθήματα αυτά συνήθως οργανώνονται σε κατηγορίες και υποκατηγορίες. Για παράδειγμα ένα από τα μαθήματα στο οποίο θα εργαστήκαμε ονομάζεται "Σεμινάριο Moodle" (σύντομο όνομα Σεμινάριο) και ανήκει στην κατηγορία "Βιβλιοθήκη". Επίσης το moodle υποστηρίζει διάφορες ομάδες χρηστών. Αυτές που συναντούμε πιο συχνά είναι:

- ο **Διαχειριστής συστήματος**, ο οποίος έχει και πλήρη δικαιώματα πρόσβασης τόσο στο σύστημα, όσο και στα μαθήματα,
- ο **Δημιουργός μαθήματος**, ο οποίος έχει δικαιώματα δημιουργίας και επεξεργασίας μαθημάτων σε μία ή περισσότερες κατηγορίες,
- ο **Εκπαιδευτής μαθήματος**, ο οποίος έχει δικαιώματα επεξεργασίας ενός ή περισσότερων μαθημάτων και
- ο **Χρήστης – μαθητής**, ο οποίος έχει δικαίωμα συμμετοχής σε ένα ή περισσότερα μαθήματα.

Όπως στους περισσότερους ιστοχώρους που βασίζονται σε Moodle, έτσι και στην Τηλεμάθεια η δημιουργία λογαριασμού είναι μία εύκολη διαδικασία, που περιλαμβάνει τη συμπλήρωση μίας φόρμας και την επιβεβαίωση του λογαριασμού μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Απαραίτητη προϋπόθεση λοιπόν για τη δημιουργία λογαριασμού είναι ο χρήστης να διαθέτει προσωπικό λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος εγγραφεί στην πλατφόρμα μπορεί να δει κάποιο μάθημα ως επισκέπτης ή να εγγραφεί σε αυτό και να συμμετάσχει κανονικά. Ο επισκέπτης έχει περιορισμένη πρόσβαση στο μάθημα και δεν μπορεί να λάβει μέρος σε δραστηριότητες όπως οι Ομάδες συζήτησης, οι Εργασίες κτλ. Προκειμένου, κάποιος χρήστης να λάβει δικαιώματα εκπαιδευτή θα πρέπει είτε ο Διαχειριστής του συστήματος, είτε ο Δημιουργός του μαθήματος, είτε ο Εκπαιδευτής του μαθήματος να του τα παραχωρήσει.

Έτσι, πρώτο μας μέλημα, ήταν να δημιουργηθούν λογαριασμοί χρηστών στην Τηλεμάθεια και παρόλο που οι συμμετέχουσες στο σεμινάριο διέθεταν λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και είχαν αρκετές γνώσεις γύρω από τη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών, ήταν εμφανές ότι δεν είχαν – οι περισσότερες τουλάχιστον – σχεδόν καμία εξοικείωση με αυτούς. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα η διαδικασία δημιουργίας λογαριασμού στην πλατφόρμα να αποβεί πιο χρονοβόρα απ' ό,τι είχε αρχικά υπολογιστεί.

Στη συνέχεια η εκπαιδευτρια, η οποία και διέθετε δικαιώματα Δημιουργού μαθημάτων (course creator) δημιούργησε το μάθημα Σεμινάριο Τεστ. Κατά τη διαδικασία αυτή αναλύθηκαν οι ρυθμίσεις του μαθήματος και η ανάθεση ρόλων -δόθηκαν δικαιώματα εκπαιδευτή στο συγκεκριμένο μάθημα σε όλες τους συμμετέχουσες, είδαν και επεξεργάστηκαν το προφίλ τους.

2η Ημέρα

Ένα μάθημα στο Moodle αποτελείται από τον κύριο κορμό του μαθήματος, που περιλαμβάνει το περιεχόμενο του μαθήματος, τις δραστηριότητες, τις εργασίες, και τα περιφερειακά μπλοκ. Υπάρχουν πολλά μπλοκ που μπορούν να ενσωματωθούν σε ένα μάθημα, ωστόσο κάποιος μπορεί να μη χρησιμοποιήσει κανένα, αν και αυτό δε συνίσταται. Κάποια μπλοκ μπορούν να χρησιμοποιηθούν περισσότερες από μία φορές, ενώ άλλα μόνο μία.

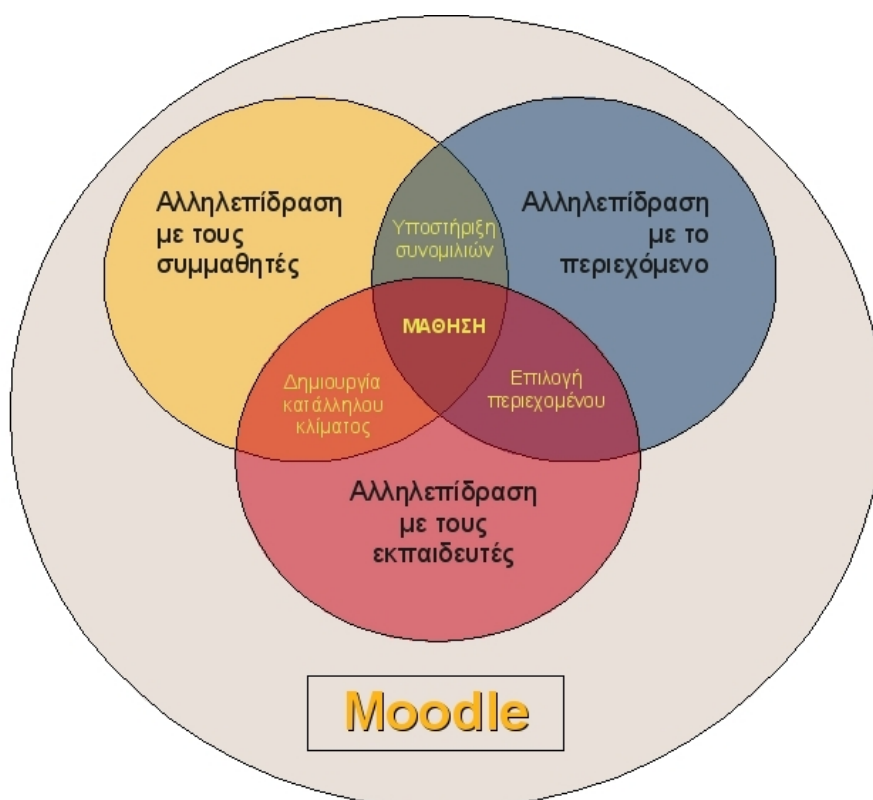
Τα μπλοκ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διευκόλυνση της περιήγησης στην πλατφόρμα, στο μάθημα ή και στις δραστηριότητες (όπως **Τα μαθήματά μου**, **οι Δραστηριότητες** και **οι Ενότητες**), για πρόσθετες πληροφορίες και για την εισαγωγή εικόνων και άλλων αρχείων περιφερειακά στο μάθημα (όπως το **HTML**, **Remote RSS Feeds**), για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας και την ανάπτυξη της κοινωνικότητας μεταξύ των συμμετεχόντων (όπως το **Blog**, **Συνδεδεμένοι χρήστες**, **Μηνύματα**), για την εναλλακτική παρουσίαση περιεχομένου ή στοιχείων του μαθήματος (όπως το **Random**

Glossary Entry, Feedback, Quiz Results), για την οργάνωση της τάξης και την ενημέρωση των συμμετεχόντων (όπως το **Ημερολόγιο** και τα **Επικείμενα γεγονότα**).

Κατά τη δεύτερη ημέρα του σεμιναρίου, έγινε η παρουσίαση όλων των Μπλοκ που μπορεί να χρησιμοποιηθούν σε ένα μάθημα. Ωστόσο αναλυτικά παρουσιάστηκαν μόνο τα μπλοκ Διαχείριση, Μηνύματα και Ημερολόγιο. Στη συνέχεια έγινε η πρώτη παρουσίαση των εργαλείων του Επεξεργαστή κειμένου HTML του Moodle, ενώ ταυτόχρονα οι συμμετέχουσες επεξεργάζονταν τη σύνοψη της θεματικής τους ενότητας, πειραματιζόμενες με τον επεξεργαστή κειμένου.

3η Ημέρα

Η διαφορά ενός Συστήματος Διαχείρισης Μάθησης (LMS - Learning Management System) όπως το Moodle, από μία απλή ιστοσελίδα είναι ότι ο χρήστης/ μαθητής έχει τη δυνατότητα εκτός από το να μελετήσει μόνος του κάποιο υλικό, να κάνει και διάφορες δραστηριότητες αλληλεπιδρώντας με το ίδιο το σύστημα, αλλά και με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες (εκπαιδευτές και μαθητές).

Εικόνα 3 Κοινωνική δομή του Moodle

Την τρίτη ημέρα το μάθημα Σεμινάριο Τεστ, απέκτησε ως θέμα την Ανθοκομία. Το θέμα επελέγη από την εκπαιδεύτρια, ως ένα θέμα άσχετο με τις ειδικότητες των συμμετεχόντων και γενικό. Η κάθε μία συμμετέχουσα διάλεξε ένα είδος λουλουδιού να ασχοληθεί και μέσα σε περίπου 20 λεπτά εντόπισαν ιστοσελίδες σχετικές με το θέμα που επέλεξαν. Συγκεκριμένα έπρεπε να συλλέξουν κείμενο, την ηλεκτρονική διεύθυνση της ιστοσελίδας (URL) και μία τουλάχιστον εικόνα. Την εικόνα την αποθήκευσαν τοπικά στον υπολογιστή τους, ενώ το κείμενο και το URL το αντέγραψαν πρόχειρα στο Σημειωματάριο (notepad).

Στη συνέχεια διέγραψαν όλες τις δοκιμές που είχαν κάνει την προηγούμενη ημέρα στη σύνοψη της θεματικής ενότητας και έγραψαν το όνομά τους ακολουθώντας συγκεκριμένες προδιαγραφές, προκειμένου το μάθημα να έχει ομοιομορφία.

Έπειτα χρησιμοποιώντας αυτό το υλικό πειραματίστηκαν με την εισαγωγή ετικετών (insert a label), τη σύνθεση ιστοσελίδας (compose a web page), τη σύνδεση με μία εξωτερική ιστοσελίδα (link to a file or a web site), αλλά είδαν και πώς γίνεται η εισαγωγή μιας εικόνας στο moodle και πώς εισάγεται ένας σύνδεσμος μέσα από τον επεξεργαστή κειμένου. Ακόμα, πειραματίστηκαν με την εισαγωγή και την επεξεργασία ενός HTML μπλοκ, αλλά και τη μετακίνηση δραστηριοτήτων/ μπλοκ.

4η Ημέρα

Στο Moodle υπάρχουν διάφορες δραστηριότητες με τις οποίες μπορεί να γίνει η παράδοση του περιεχομένου. Δύο πολύ γνωστές και πολύ χρήσιμες δραστηριότητες για την παράδοση μεγάλων κειμένων είναι το Βιβλίο και η Διδακτική ενότητα. Και στις δύο αυτές δραστηριότητες το περιεχόμενο παρουσιάζεται διαδοχικά σε σελίδες.

Προκειμένου όμως να ασχοληθούμε με αυτές τις δραστηριότητες, έπρεπε η κάθε μία να εντοπίσει ένα σχετικό με τη θεματική της ενότητα κείμενο, τουλάχιστον 5 παραγράφων. Το κείμενο αυτό αντέγραψαν στο Σημειωματάριο και στη συνέχεια το εισήγαγαν στο μάθημα Σεμινάριο Τεστ, χρησιμοποιώντας το Βιβλίο. Όπως φανερώνει και το όνομά του, το Βιβλίο, αποτελείται από μία σειρά σελίδων. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αυτής της πηγής είναι η δυνατότητα εύκολης εκτύπωσης του κειμένου, αλλά και η μορφοποίηση βιβλίου που έχει κατά την εκτύπωση (σελίδα τίτλου, περιεχόμενα, κάθε κεφάλαιο αρχίζει από νέα σελίδα).

Την ίδια ημέρα επίσης είδαμε και το γλωσσάρι, το οποίο είναι ένα πολύ εύχρηστο και ευέλικτο εργαλείο που σε συνδυασμό με το Μπλοκ "Random Glossary Entry" μπορεί να

αναδειχτεί σε εξαιρετικά πολύτιμη δραστηριότητα. Κάθε συμμετέχουσα εισήγαγε ένα δευτερεύον Γλωσσάρι με 3 τουλάχιστον λήμματα.

5η Ημέρα

Η Διδακτική ενότητα είναι μία σύνθετη δραστηριότητα που χρειάζεται καλή προετοιμασία, ωστόσο έχει αποδειχτεί ότι είναι μία από τις πλέον δημοφιλής και χρήσιμες δραστηριότητες. Η Διδακτική ενότητα αποτελείται από σελίδες περιεχομένου, οι οποίες καταλήγουν σε μία ερώτηση. Αν ο μαθητής απαντήσει σωστά, τότε μπορεί να συνεχίσει στην επόμενη σελίδα, αν απαντήσει λάθος, επιστρέφει στην ίδια. Η προετοιμασία της Διδακτικής ενότητας απαιτεί την κατάτμηση του υλικού σε σελίδες και τη δημιουργία σχετικής ερώτησης για κάθε μία σελίδα. Στη συνέχεια το υλικό φορτώνεται τμηματικά ανά σελίδα, ενώ στο τέλος εφόσον δημιουργηθούν όλες οι σελίδες πρέπει να καθοριστεί και η μετάβασή τους από τη μία στην άλλη.

Η Διδακτική ενότητα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ένας δημιουργικός τρόπος αυτομελέτης (σε αυτή την περίπτωση η βαθμολογία της διδακτικής ενότητας είναι ορατή μόνο από το μαθητή), ως ένα εργαλείο αξιολόγησης (εφόσον περιλαμβάνει και βαθμολογούμενες ερωτήσεις -σε αυτήν την περίπτωση η βαθμολογία είναι ορατή και από τον εκπαιδευτή), αλλά και ως ένα σημαντικό εργαλείο εξατομίκευσης της μάθησης, εφόσον είναι δυνατόν να δημιουργηθούν διακλαδώσεις και να ακολουθηθούν διαφορετικής δυσκολίας εκπαιδευτικά μονοπάτια. Η εισαγωγή και επεξεργασία της Διδακτικής ενότητας ολοκληρώθηκε σε 3 στάδια:

1. την κατάτμηση του υλικού και τη δημιουργία ερωτήσεων,
2. την εισαγωγή του κειμένου και των ερωτήσεων σε πίνακα διακλάδωσης (branch table) και σελίδες με ερώτηση (question page)
3. τον καθορισμό της μετάβασης από τη μία σελίδα στην άλλη

Εξ ορισμού η Διδακτική ενότητα είναι μία σύνθετη δραστηριότητα που απαιτεί καλή οργάνωση και προετοιμασία του υλικού. Συγκεκριμένα η δομή της Διδακτικής ενότητας που εισήγαγαν οι συμμετέχουσες είχε τη δομή: Πίνακας διακλάδωσης – Σελίδα με ερώτηση (Πολλαπλών επιλογών) – Σελίδα με ερώτηση (Σωστό/ Λάθος) – Σελίδα με ερώτηση (Ανάπτυξη πλήρους κειμένου).

6η Ημέρα

Η έκτη ημέρα του σεμιναρίου ήταν αφιερωμένη στο κουίζ. Στο κουίζ μπορούν να δημιουργηθούν διάφορων ειδών ερωτήσεις, όπως πολλαπλών επιλογών (με μία ή πολλαπλές απαντήσεις), σωστού - λάθους, ανάπτυξης, αντιστοιχίας κ.α. Το ιδιαίτερο όμως χαρακτηριστικό του είναι ότι όλες οι ερωτήσεις που δημιουργούνται αποθηκεύονται σε μία βάση (question bank). Οι ερωτήσεις αυτές οργανώνονται σε κατηγορίες και αν ο εκπαιδευτής το επιθυμεί μπορεί να αφήσει τις ερωτήσεις του ορατές στους εκπαιδευτές άλλων μαθημάτων της πλατφόρμας, οι οποίοι με τη σειρά τους μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν δημιουργώντας αντίγραφα τους σε δικές τους κατηγορίες. Αυτό το χαρακτηριστικό της επαναχρησιμοποίησης των ερωτήσεων καθιστά το εργαλείο αυτό ιδιαίτερα χρήσιμο και λειτουργικό.

Πέρα όμως από το Κουίζ, το moodle δίνει τη δυνατότητα και για εργασίες. Οι εργασίες αυτές μπορούν να είναι τεσσάρων ειδών:

1. εργασία φόρτωσης ενός αρχείου,
2. εργασία φόρτωσης πολλαπλών αρχείων,
3. εργασία εκτός σύνδεσης,
4. online εργασία.

Στην πρώτη οι μαθητές καλούνται να κάνουν μία εργασία στον υπολογιστή και να φορτώσουν το αρχείο της εργασίας τους μέσα από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Παρόμοιος είναι και ο δεύτερος τύπος της εργασίας με τη διαφορά ότι σε αυτή την περίπτωση οι μαθητές μπορούν να καταθέσουν πολλαπλά αρχεία. Η εργασία εκτός σύνδεσης είναι χρήσιμη όταν οι μαθητές καλούνται να κάνουν κάτι έξω από το περιβάλλον του moodle ή όταν θέλουν να καταγράψουν τη βαθμολογία μίας δραστηριότητας που δεν μπορεί να αξιολογηθεί. Στην online εργασία οι μαθητές κάνουν την εργασία τους μέσα από το περιβάλλον της πλατφόρμας, καταγράφοντας σταδιακά το ζητούμενο της εργασίας μέσα από την ίδια τη δραστηριότητα.

7η Ημέρα

Τα εργαλεία επικοινωνίας στα συστήματα διαχείρισης μάθησης έχουν ιδιαίτερη σημασία. Στο Moodle, πέρα από τη δυνατότητα για άμεσα μηνύματα (μπλοκ Μηνύματα), υπάρχει το Chat - Δωμάτιο Συζήτησης για σύγχρονες συζητήσεις και το Forum - Ομάδες

Συζητήσεων για ασύγχρονες συζητήσεις. Για να συμμετέχουν δύο άτομα στο chat, θα πρέπει και οι δύο να βρίσκονται την ίδια ώρα μέσα στο μάθημα. Γι' αυτό και η χρήση του chat προϋποθέτει συνεννόηση μεταξύ των συμμετεχόντων. Συγκεκριμένα, είτε δηλώνονται από τον εκπαιδευτή συγκεκριμένες ώρες λειτουργίας του chat, είτε δύο ή περισσότεροι συμμετέχοντες μπορούν να δουν μέσα από το μπλοκ Συνδεδεμένοι χρήστες ποιος άλλος είναι τη δεδομένη στιγμή μέσα στο μάθημα και με μηνύματα να συμφωνήσουν να μπουν στο chat.

Το chat του Moodle δίνει τη δυνατότητα καταγραφής των συνομιλιών, γεγονός που μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμο. Ωστόσο η χρήση του chat πρέπει να είναι πολύ προσεκτική και αρκετά ελεγχόμενη, γιατί συχνά οι συμμετέχοντες έχουν την τάση να παρεκκλίνουν από το θέμα συζήτησης. Επίσης, πρέπει να ληφθούν οι δυνατότητες των συμμετεχόντων στην πληκτρολόγηση (κάποιος που είναι γρήγορος σε αυτή θα μπορεί να συμμετάσχει στη συζήτηση, ενώ κάποιος που δεν είναι, θα μπορεί να παρακολουθεί τη συζήτηση, αλλά δε θα μπορεί να συμμετάσχει σε αυτή). Επίσης το chat είναι ιδιαίτερα δύσχρηστο όταν πρόκειται για συνομιλία πολλών ατόμων μεταξύ τους. Σε μία τέτοια περίπτωση, καλό είναι κάποιος να λειτουργεί ως συντονιστής της συζήτησης και να δίνει διαδοχικά το λόγο. Όλα αυτά τα προβλήματα επιβεβαιώθηκαν αμέσως, όταν όλες οι συμμετέχουσες μπήκαμε σε ένα chat και ανταλλάξαμε μηνύματα.

Από την άλλη μεριά, η Ομάδα συζητήσεων ή αλλιώς forum είναι πιο ευέλικτη απ' ό,τι το chat. Χαρακτηριστικά των fora είναι η δυνατότητα ασύγχρονης επικοινωνίας των συμμετεχόντων, η οποία μεταφράζεται σε ένα πλήθος πλεονεκτημάτων, όπως το γεγονός ότι η συζήτηση δεν επηρεάζεται από τη διαφορά ώρας (αν οι συμμετέχοντες βρίσκονται σε διαφορετικές χώρες), από την ταχύτητα πληκτρολόγησης των συμμετεχόντων, από το ότι οι συζητήσεις καταγράφονται και είναι ορατές πάντα (ενώ στο chat πρέπει να ρυθμιστεί αυτό). Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το forum του Moodle, δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης των μηνυμάτων των συμμετεχόντων, από τον καθηγητή, η δυνατότητα της επισήμανσης νέων μη αναγνωσμένων μηνυμάτων, η δυνατότητα εγγραφής (προαιρετικής ή επιβεβλημένης) των συμμετεχόντων σε αυτό, η αποστολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των μηνυμάτων που δημοσιεύονται στο forum κ.α.

Πέρα όμως από τα εργαλεία άμεσης επικοινωνίας μεταξύ των συμμετεχόντων υπάρχουν και άλλα εργαλεία έμμεσης επικοινωνίας του καθηγητή με τους μαθητές. Τα εργαλεία αυτά είναι η Επιλογή (Choice), η Έρευνα (Survey) και το Ερωτηματολόγιο (Feedback). Η επιλογή έχει το χαρακτήρα ενός σύντομου και γρήγορου γκάλοπ, η έρευνα

είναι ένα σύνολο προκαθορισμένων ερωτήσεων, μέσω των οποίων διερευνάται η ικανοποίηση των μαθητών από το μάθημα, ενώ το ερωτηματολόγιο είναι ένα εργαλείο με το οποίο ο καθηγητής μπορεί να δημιουργήσει τη δική του, προσαρμοσμένη, έρευνα.

Στο τέλος της έβδομης ημέρας αφαιρέθηκαν τα δικαιώματα εκπαιδευτή των συμμετεχόντων και τους ανατέθηκαν ρόλοι μαθητή. Ως μαθήτριες πλέον οι συμμετέχουσες εργάστηκαν ανά δύο, μελετώντας η μία τη θεματική ενότητα της άλλης. Συγκεκριμένα έπρεπε να γράψουν τουλάχιστον ένα μήνυμα στην Ομάδα συζήτησης, να κάνουν την Επιλογή, το Κουίζ, τη Διδακτική ενότητα και την Έρευνα.

8η Ημέρα

Έχοντας εργαστεί οι συμμετέχουσες ως μαθήτριες, υπήρχαν πλέον καταγραφές στο βαθμολόγιο σχετικές με την επίδοσή τους. Την τελευταία ημέρα του σεμιναρίου λοιπόν, οι συμμετέχουσες ξαναπήραν τα δικαιώματα εκπαιδευτή (παράλληλα με τα δικαιώματα μαθητή) και είδαν τις λειτουργίες του βαθμολογίου και τη διαδικασία της αξιολόγησης εργασιών και δραστηριοτήτων όπως το forum και το γλωσσάρι. Στη νέα έκδοση του Moodle (1.9+) το βαθμολόγιο είναι πλήρως ανανεωμένο και πολύ διαφορετικό από τις παλιότερες εκδόσεις. Τα βασικά χαρακτηριστικά του είναι ότι οι βαθμολογούμενες δραστηριότητες μπορούν να οργανωθούν σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, ενώ ο υπολογισμός της συνολικής επίδοσης των μαθητών μπορεί να γίνει με πολλούς και διάφορους τρόπους. Επίσης ιδιαίτερης σημασίας είναι η δυνατότητα εξαγωγής του βαθμολογίου σε αρχεία λογιστικών φύλλων.

Η πρώτη φάση του σεμιναρίου ολοκληρώθηκε την ημέρα του Αγιασμού του σχολείου, με την συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου σχετικά με το όλο εγχείρημα, στο μάθημα Σεμινάριο.

Επίλογος

Η πρώτη φάση του σεμιναρίου έχει ολοκληρωθεί με επιτυχία. Οι συμμετέχουσες είναι πλέον σε θέση να χρησιμοποιήσουν βασικές και εξειδικευμένες δραστηριότητες του Moodle και είναι έτοιμες να δοκιμάσουν τη χρήση της Πλατφόρμας για το μάθημά τους. Προβλήματα που είχαν να κάνουν με την εξοικείωσή τους στις ΤΠΕ έχουν πλέον ξεπεραστεί και φάνηκε ότι πέρα από τον τρόπο λειτουργίας της πλατφόρμας έχουν εξοικειωθεί αρκετά με εφαρμογές, όπως το Σημειωματάριο, ο Περιηγητής ιστού (πολλαπλά παράθυρα/ καρτέλες), την Εφαρμογή αναπαραγωγής ήχου, το Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τις οποίες αρχικά γνώριζαν μόνο θεωρητικά. Επίσης έχουν εξοικειωθεί με λειτουργίες όπως η έρευνα στο

διαδίκτυο, η αντιγραφή – επικόλληση κειμένων, η αποθήκευση εικόνων, η εισαγωγή συνδέσμων, η δημιουργία φακέλων, η φόρτωση αρχείων, κ.α.. Φυσικά με το κλείσιμο της πρώτης φάσης του σεμιναρίου ανοίγει ένας νέος κύκλος προβλημάτων και θεμάτων που πρέπει να αντιμετωπιστούν όπως ο τρόπος αξιοποίησης της πλατφόρμας στην εκπαιδευτική διαδικασία, οι δυνατότητες πρόσβασης των μαθητών από το σπίτι τους, η δυνατότητα εργασίας των μαθητών μέσα στο εργαστήριο, η «επιμόρφωση» και εξοικείωση των μαθητών τους με τη χρήση της πλατφόρμας κ.α.